

Dnrot

2605/03.04.04.04.33/2022

2611/03.04.04.04.33/2022

2623/03.04.04.04.33/2022

2624/03.04.04.04.33/2022

2669/03.04.04.04.33/2022

Asia

Kaivoslaissa tarkoitettua varauspäätöstä koskevat valitukset

Valittajat

1. Kelloniemen tiekunnan osakkaat (osakkaat ilmenevät päätöksen liitteestä)
2. Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry
3. A, B, Vuolenkosken osakaskunta ja Aito Taimen ry
4. Iitin kunta
5. C

Varaaja

elementX Finland OY

Päätös, josta valitetaan

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös 12.10.2022, lupatunnus VA2022:0060

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on osittain hyväksynyt elementX Finland OY:n kaivoslain mukaisen varausilmoituksen. Varausalue on merkitty päätöksen liitteenä olevaan karttaan. Varausalueen nimi on Rakokivenmäki ja se sijaitsee Heinolan kaupungin ja Iitin kunnan alueella.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa ja hallinto-oikeudelle esitetty selvitys valitusoikeuden perusteista*1. Kelloniemen tiekunnan osakkaat*

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on valituksesta ilmenevin perustein kumottava.

Valittajat ovat valituksen täydennyksessä esittäneet selvitystä valitusoikeutensa perusteista. Varausalueen kiinteistönomistajat ovat oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:ssä tarkoitettuja asianosaisia. Varausalueella on paljon vapaa-ajanasuntoja ja alueella on tunnearvoa suurelle määrälle ihmisiä. Varauspäätös aiheuttaa kiinteistöjen omistajille epävarmuutta koko varauksen voimassaoloajan. Tämä on kohtuutonta ja loukkaa valittajien oikeuksia. Päätös aiheuttaa valittajille myös aineellisia menetyksiä. Perustuslain 15 §:ssä turvattu valittajien omaisuuden

suoja on päätöksen vuoksi uhattuna. Kiinteistöjen arvot ovat välittömästi päätöksen jälkeen laskeneet. Kaivosuhan alla oleville kiinteistöille on vaikeaa löytää ostajaa ja päätöksen voimassaoloaikana uudistusten ja suurempien korjausten tekeminen mökkeihin lykkääntyy. Lisäksi varauksen haltijan etuoikeus malminetsintälupaan loukkaa alueen kiinteistönomistajan omaisuuden hallinto-oikeutta, jos hän löytää omistamaltaan kiinteistöltä korukiviä. Valitusoikeutta koskevassa harkinnassa on otettava lisäksi huomioon, että varaajalla ei ilmeisesti ole aikomustakaan hakea malminetsintälupaa.

Yksi tiekunnan osakkaista on omissa nimissään lähettämässään täydennyksessä vielä todennut, että kaivostoiminta lieveilmiöineen loukkaa yksityismaanomistajan etuja.

2. Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on valituksesta ilmenevin perustein ensisijaisesti kumottava. Toissijaisesti asia on palautettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle uudelleen käsiteltäväksi varausalueen pienentämiseksi. ElementX Finland OY on velvoitettava korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen. Valittaja on vapautettava hallinto-oikeuden päätöksestä mahdollisesti määrättävästä oikeudenkäyntimaksusta.

Valittaja on valituksessaan ja sen täydennyksessä esittänyt selvitystä valitusoikeutensa perusteista. Yhdistyksen säännöistä ilmenee, että sen tehtävänä on edistää luonnonsuojelua ja kestävästä kehitystä toimialueellaan, johon myös Heinola kuuluu. Valituksenalainen päätös loukkaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla yhdistyksen oikeutta puolustaa Heinolan ympäristöä.

3. A, B, Vuolenkosken osakaskunta ja Aito Taimen ry

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on valituksesta ilmenevin perustein kumottava. Hallinto-oikeuden on pyydettävä vesi- ja ympäristölupaviranomaisen lausunto perustilaselvitysten tarpeesta. Varaaja on velvoitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut.

Valittajat ovat valituksessaan ja sen täydennyksessä esittäneet selvitystä valitusoikeutensa perusteista. Varauspäätös kohdistuu myös valittajiin ja vaarantaa heidän oikeusasemansa. Päätös rikkoo Suomen perustuslain 15 §:ssä säädettyä omaisuuden suojaa.

Valittajina olevat yksityishenkilöt ovat varausalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajia ja vapaa-ajan asukkaita. Päätös aiheuttaa kiinteistöjen virkistysarvojen ja vapaa-ajan käyttöarvon menetystä ja alentaa kiinteistöjen arvoa. Kielteinen vaikutus on pitkäaikainen.

Vuolenkosken osakaskunta omistaa ja hoitaa varausalueella vesialuetta, jolle päätös aiheuttaa vakavaa haittaa. Yhteisälain 6 §:n perusteella

osakaskunnan tehtävänä on kantaa ja vastata yhteistä aluetta tai yhteistä erityistä etuutta koskevissa asioissa. Kaivos ja jo malminetsintä aiheuttaisi vakavaa vaaraa vesistön kunnolle, kaloille, muulle eliöstölle ja kasveille. Jo pelkkä uhka kaivoksen perustamisesta ja sitä edeltävistä toimenpiteistä lamaantaisi osakaskunnan toimintaedellytyksiä.

Aito Taimen ry:n toimialana on vesistön ja kalakannan hoito. Yhdistyksen työ kalakannan elvyttämiseksi meni varauspäätöksen johdosta hukkaan.

Valitusoikeutta koskevassa harkinnassa on otettava lisäksi huomioon, että varaajalla ei ilmeisesti ole aikomustakaan hakea malminetsintälupaa.

4. Iitin kunta

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on valituksesta ilmenevin perustein kumottava.

Valittaja on valituksessaan ja sen täydennyksessä esittänyt selvitystä valitusoikeutensa perusteista. Iitin kunta eri viranomaisineen valvoo yleistä etua kuntalain ja muiden lakien, muiden ohella kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain perusteella. Lisäksi päätöksellä on myös välittömiä vaikutuksia Iitin kunnalle, kun otetaan huomioon kunnan erityisasema, velvollisuudet ja yleinen etu. Kunnan ja sen viranomaisten on muun muassa tarkasteltava varausilmoituksen vaikutuksia, mahdolliset jatkotoimenpiteet huomioon ottaen, kaavoitukseen ja maankäyttöön, asukkaiden hyvinvointiin, alueen elinvoimaan, ympäristönsuojeluun, elinkeinotoimintaan, työpaikkaliikenteeseen ja asuntotuotantoon. Lisäksi kunnan tulee tarkastella ja toteuttaa edellytysten luominen kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien osalta varausilmoitukseen liittyen, eli tiedotus ja osallistaminen.

Kuntalaisten keräämässä, kaivoshanketta vastustavassa nettiadressissa on 2345 nimeä. Niin kauan kuin kaivoshankevarauksen juridinen uhka on olemassa tai voimassa, on kaikkien kiinteistöjen arvon alenema konkreettinen ja vaikuttaa merkittävästi kiinteistöjen kauppaan sekä kyseisen alueen kiinnostavuuteen. On kohtuutonta, ettei varauksen haltija, jolla ei ole tarkoitus aloittaa alueella koeporaustoimintaa, peru varausta.

5. C

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös on valituksesta ilmenevin perustein kumottava.

Valittaja on valituksensa täydennyksessä esittänyt selvitystä valitusoikeutensa perusteista. Hän omistaa mökkikiinteistön malminetsintäluvan alueella. Malminetsintälupa laskee oleellisesti mökkitontin ja mökin arvoa. Mahdollinen kaivostoiminnan alkaminen tekee mökkitontista mökkeineen arvottoman virkistystarkoitukseen. Varauspäätös aiheuttaa valittajalle taloudellista epävarmuutta ja myös henkistä kärsimystä. Varauslupa heikentää siten omaisuuden suojaa, eikä ole kohtuullinen valittajan kannalta. Asiassa

tulee lisäksi ottaa huomioon, että julkisuudessa olleiden tietojen ja kaivosyhtiön edustajan valittajalle lähettämien viestien perusteella voidaan pitää ilmeisenä, ettei varaajalla ole tarkoitustakaan hakea varsinaista malminetsintälupaa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus ei tutki Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:n vaatimusta oikeudenkäyntimaksun määräämättä jättämisestä.

Hallinto-oikeus ei tutki valituksia.

Hallinto-oikeus hylkää Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:n sekä A:n ja hänen asiakumppaneidensa oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.

Perustelut

Vaatimus oikeudenkäyntimaksun määräämättä jättämisestä

Oikeudenkäyntimaksun perimisestä, maksun määrästä sekä maksuvelvollisista säädetään tuomioistuinnmaksulaissa ja tuomioistuinnmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetussa oikeusministeriön asetuksessa. Mainitun lain 10 §:n 1 momentin mukaisesti hallinto-oikeuden päätöksestä perittävän maksun määrää asian esittelijä. Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä virkamieheltä lain 11 §:ssä säädettyä menettelyä noudattaen.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa perittävästä oikeudenkäyntimaksusta ei edellä mainitut tuomioistuinnmaksulain säännökset huomioon ottaen päätetä pääasian käsittelyn yhteydessä. Oikeudenkäyntimaksun määräämättä jättämistä koskeva vaatimus on siten jätettävä hallinto-oikeudelle esitettynä tutkimatta.

Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Kaivoslain 7 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on toisenkin alueella oikeus kaivosmineraalien löytämiseksi tehdä geologisia mittauksia ja havaintoja sekä ottaa vähäisiä näytteitä, jos toimenpiteistä ei aiheudu vahinkoa eikä vähäistä suurempaa haittaa tai häiriötä (*etsintätyö*).

Kaivoslain 9 §:n 1 momentin mukaan malminetsintään on oltava kaivosviranomaisen lupa (*malminetsintälupa*), jos malminetsintää ei voida toteuttaa 7 §:n mukaan etsintätyönä tai kiinteistön omistaja ei ole antanut siihen suostumustaan. Pykälän 2 momentin mukaan malminetsintälupa on myös oltava, jos: 1) malminetsinnästä voi aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai yleiselle turvallisuudelle, haittaa muulle elinkeinotoiminnalle taikka maisemallisten tai luonnonsuojeluarvojen heikentymistä; 2) malminetsintä

kohdistuu uraania tai toriumia sisältävän esiintymän paikallistamiseen ja tutkimiseen; tai 3) lupa on tarpeen mainitussa laissa tarkoitettun etuoikeuden saamiseksi esiintymän hyödyntämiseen.

Kaivoslain 32 §:n 4 momentin (621/2011) mukaan malminetsintälupahakemuksen valmistelua varten hakija voi varata itselleen alueen tekemällä asiasta ilmoituksen kaivosviranomaiselle (*varausilmoitus*). Varausilmoitukseen perustuva etuoikeus on voimassa, kun varausilmoitus on tehty 44 §:ssä säädetyllä tavalla eikä varauksen hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Etuoikeuden voimassaolo päättyy, kun kaivosviranomaisen varausilmoituksen johdosta tekemä päätös (*varauspäätös*) raukeaa tai se peruutetaan.

Kaivoslain 44 §:n 2 momentin (307/2017) mukaan varausilmoitus ei saa koskea aluetta, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuuhdonta-alueeseen. Varausilmoitus ei myöskään saa koskea aiemmin varausalueena ollutta aluetta, ennen kuin vuosi on kulunut varauspäätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.

Kaivoslain 46 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan malminetsintälupaa ja kullanhuuhdantalupaa ei saa myöntää alueelle, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuuhdonta-alueeseen tai josta on tehty varausilmoitus 44 §:ssä säädetyllä tavalla.

Kaivoslain 47 §:n 2 momentin mukaan kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1 - 5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuuhdantalupaa.

Kaivoslain 76 §:n 1 momentin (621/2011) mukaan varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivosviranomaisen on varauspäätöksen voimassaolon pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti tutkimussuunnitelman laadintaan ja muihin malminetsintälupahakemuksen valmisteleviin toimenpiteisiin tarvittava aika.

Kaivoslain 162 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Kaivoslain 165 §:n 1 momentissa säädetään valitusoikeudesta malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdantalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen.

Hallituksen esityksessä kaivoslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 273/2009 vp) todetaan edellä mainittua lainkohtaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa muun ohella seuraavaa:

”Pykälä koskisi malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdantalupaa koskevia päätöksiä sekä kaivostoiminnan lopettamispäätöstä. Valitusoikeus

koskisi myös luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevia päätöksiä. Kaivosviranomaisen varausta, luvan siirtoa, kaivosturvallisuuslupaa tai hallintopakkoa koskevasta päätöksestä taikka muusta lain nojalla antamasta päätöksestä saisi valittaa hallintolainkäyttölain 6 §:n mukaisesti. Valtioneuvoston kaivosaluelunastuslupaa koskevasta päätöksestä valitusoikeus määräytyisi samoin hallintolainkäyttölain 6 §:n mukaisesti.”

Hallituksen esityksessä mainittu hallintolainkäyttölaki (586/1996) on kumottu 1.1.2020 voimaan tulleella oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetulla lailla. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Hallituksen esityksessä laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2018 vp) todetaan edellä mainittua lainkohtaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa muun ohella seuraavaa:

”Pykälän 1 momentista ilmeni hallintolainkäytön keskeinen periaate asianosaisen valitusoikeudesta hallintoasioissa. Momentissa olisi myös yleissäännös viranomaisen valitusoikeudesta. Lisäksi momentissa olisi informatiivinen säännös siitä, että valitusoikeus on sillä, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Valituksen tekemiseen oikeutettujen asianosaisten ja viranomaisten piiriä ei ole tarkoitus muuttaa nykyisestä. (– –)

Asianosaisuuteen perustuva valitusoikeus olisi hallintopäätöksen materiaalisilla asianosaisilla. Heitä ovat ne, joille hallintopäätöksellä on asetettu velvollisuus, rajoitus tai kielto, tai joiden oikeus tai etu on evätty kokonaan tai osittain. Materiaalinen asianosainen on myös se, jonka etuun, oikeuteen tai velvollisuuteen hallintopäätös välittömästi vaikuttaa, vaikka päätöstä ei olisikaan muodollisesti kohdistettu häneen.

Asianosaisen valitusoikeutta koskevassa säännöksessä edellytettäisiin päätöksen välittömiä vaikutuksia samoin kuin voimassa olevassa hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentissa. Valitusoikeutta ei siten voitaisi johtaa pelkästään päätöksen välillisistä vaikutuksista.”

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Saadun selvityksen mukaan valittajat ovat varausalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajia, vesialueen osakaskunta, alueen luonnonarvoja edistäviä oikeushenkilöitä sekä varausalueen sijaintikunta.

Kaivoslain 165 §:ssä tai muuallakaan kaivoslaissa ei erikseen säädetä valitusoikeudesta varauspäätökseen. Kuten korkein hallinto-oikeus on päätöksissään KHO 2013:179 ja KHO 2021:145 todennut, valitusoikeus varauspäätöksestä määräytyy sen vuoksi hallintoasioiden muutoksenhakua koskevan yleissäännöksen eli nykyisin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin perusteella.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan valitusoikeus on päätöksen kohteella ja sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Lisäksi valitusoikeus on viranomaisella, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Varauspäätöstä ei ole kohdistettu valittajiin. Asiassa on siten arvioitava, onko päätöksellä mahdollisesti sellaisia välittömiä vaikutuksia heidän oikeuksiinsa, velvollisuuksiinsa tai etuihinsa, että heillä olisi valitusoikeus päätöksestä.

Kuten korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissä KHO 2013:179 ja KHO 2021:145 on varauspäätöksen oikeusvaikutuksista todettu, hyväksyttävän varausilmoituksen tekeminen ja sitä seuraava varauspäätös antaa kaivoslain 32 §:n 4 momentista (621/2011) ilmenevällä tavalla ainoastaan etuoikeuden malminetsintälupaan määrääjäksi, jonka pituus ilmenee kaivoslain 76 §:n 1 momentista (621/2011). Varauspäätös ei siten sellaisenaan anna oikeutta malminetsintään, vaan varaajan oikeus etsintätyöhön perustuu varauspäätöksestä riippumatta kaivoslain 7 §:ään tai kiinteistönomistajan kaivoslain 9 §:ssä tarkoitettuun suostumukseen. Kuten mainituissa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissä lisäksi todetaan, malminetsintäluvan, kullanhuuhtontaluvan ja kaivosluvan myöntäminen ei kaivoslain 46 §:n 1 momentin 5 kohdasta ja 47 §:n 2 momentista ilmenevästi ole mahdollista alueella, josta on tehty hyväksyttävä varausilmoitus. Muita oikeusvaikutuksia hyväksyttävän varausilmoituksen tekemisellä ja varauspäätöksellä ei ole.

Valittajat ovat katsoneet, että heillä on valitusoikeus varauspäätöksestä alueen kiinteistönomistajina ja asukkaina, vesialueen osakaskuntana, alueen luonnonarvoja edistävinä oikeushenkilöinä tai varausalueen sijaintikuntana. Kun otetaan huomioon, että varauspäätöksellä ei ole muita oikeusvaikutuksia kuin edellä mainittu etuoikeus hakea malminetsintälupaa kyseessä olevalle alueelle, varauspäätöksen mahdollisissa vaikutuksissa alueen kiinteistöjen arvoon, kiinteistöjen käyttömahdollisuuksiin, alueen vetovoimaan tai ylipäänsä maankäytön epävarmuuteen on kysymys ainoastaan välillisistä vaikutuksista. Koska varauspäätös ei anna oikeutta malminetsintään tai muihinkaan ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin, varauspäätöksellä ei ole välittömiä vaikutuksia myöskään alueen luontoarvoihin.

Asiassa on vielä arvioitava, onko Iitin kunnalla valitusoikeus viranomaisena sen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Edellä selostettu valituksenalaisen päätöksen sisältö ja oikeusvaikutukset huomioon ottaen päätöksellä ei ole sellaisia vaikutuksia valittajana olevan kunnan lakisääteisten tehtävien hoitamiseen, että kunnan valitusoikeus nyt kysymyksessä olevassa asiassa olisi tarpeen.

Edellä mainituilla perusteilla valittajilla ei ole valitusoikeutta asiassa ja heidän valituksensa on jätettävä tutkimatta. Valitusoikeutta koskevan ratkaisun kannalta oikeudellista merkitystä ei ole sillä valittajien esiin tuomalla, varausilmoituksen hyväksymisedellytyksiin liittyvällä seikalla, ettei varaajalla heidän käsityksensä mukaan ole tarkoitusta hakea malminetsintälupaa.

Oikeudenkäyntikulut

Asian näin päättyessä ja kun otetaan huomioon oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentti, Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry:lle tai A:lle ja hänen asiakumppaneilleen ei ole määrättävä maksettavaksi korvausta oikeudenkäyntikuluista hallinto-oikeudessa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 1 ja 4 kohdat

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Hanna-Maria Schiestl

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Paula Pihlava, Hanna-Maria Schiestl ja Ria Savolainen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	<p>Kelloniemen tiekunnan osakkaat / hoitokunnan puheenjohtaja D</p> <p>Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan D:n on ilmoitettava tiedoksisaannista valituskirjelmän muille allekirjoittajille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on mainitun lain 68 §:n mukaan velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.</p> <p>Oikeudenkäyntimaksu: 270 euroa, laskutetaan myöhemmin</p> <p>Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry / puheenjohtaja Paavo Posti Oikeudenkäyntimaksu: 270 euroa, laskutetaan myöhemmin</p> <p>A, B, Vuolenkosken osakaskunta ja Aito Taimen ry Asiamies: varatuomari Hannu Viitanen Oikeudenkäyntimaksu: 270 euroa, laskutetaan myöhemmin</p> <p>Iitin kunta Oikeudenkäyntimaksu: 270 euroa, laskutetaan myöhemmin</p> <p>C Oikeudenkäyntimaksu: 270 euroa, laskutetaan myöhemmin</p>
Jäljennös	<p>elementX Finland Oy</p> <p>Turvallisuus- ja kemikaalivirasto</p> <p>Heinolan kaupunginhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään</p> <p>Iitin kunnanhallitus, jonka on viipymättä julkaistava tieto päätöksestä noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään</p>
Liite	<p>Valituskirjelmään asiassa 2605/03.04.04.04.33/2022 liitetty luettelo Kelloniemen tiekunnan osakkaista</p>
hms	

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA
Puhelinnumero: 029 56 42210
Faksi: 029 56 42269
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
[https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/#/](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/)

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)